

Folket enig med Giske

STØTTE: Et flertall i folket støtter næringsminister **Trond Giske** (Ap) i synet på salget av TV 2 til utlandet.

57 prosent av de spurte i en meningsmåling VG har utført, sier de mener TV 2 burde forblitt på norske hender. Bare 22 prosent svarer at det er greit at kanalen blir heldansk. – Det er bra at noen bryr seg om det spørsmålet også, sier Giske til VG.

©NTB

Onsdag 18. januar 2012

DAGEN
I DAG

MERKEDAG: På denne dag for 69 år siden startet jødene i Warszawa-ghettoen sitt berømte opprør mot Nazistenes deportasjoner til utryddelsesleiren Treblinka. Opprøret varte til 16. mai, da det ble knust av tyske tropper. Det var det største jødiske opprøret under Holocaust. 18. januar er også verdensreligionenes dag, som feires av medlemmer av deltar i dag på høring i Stortinget om 22. juli. 18. januar er også datoen da røntgenapparatet ble utprøvd for første gang, i 1896.

ET

■ Griper inn på nesten alle samfunnsområder

evolusjonen

er Jonas Gahr Støre det ferdig resultatet etter to års utredning, en murstein på 911 sider.

for EU-statene, slår utredningen fast at tilknytningen er langt mer omfattende og dyptgripende enn de fleste er klar over.

«Reelt sett har EU/EØS-retten langt på vei samme gjennomslagskraft i nasjonal rett som i EU-statene», heter det.

Utredningen minner om

EØS-forhandlingene fra 1990 til 1992, der et av hovedproblemerne var hvilken status EØS-avtalen skulle ha i nasjonal rett.

Norge og andre EFTA-land avviste prinsippet om at EU-retten skulle ha forrang framfor nasjonal rett, fordi dette er et overnasjonalt kjennetegn i EU som ikke hører

hjemme i en folkerettslig avtale som EØS.

Resultatet ble ifølge utredningen et kompromiss, som «formelt ivaretok noen av Efta-statenes innsigelser, men i realiteten sørget for at EØS-avtalen ble gitt en forrang som for de fleste praktiske formål betyr at den har samme gjennomslagskraft over-

for nasjonal rett som EU-retten har».

På hodet

Til og med en EU/EØS-regel som er gjennomført som forskrift, kan ifølge EØS-lovens paragraf 2 gå foran en vanlig norsk lovbestemmelse – «hvilket for en jurist er å snu verdensordenen på hodet», som utredningen bemerker.

Utredningen sier at forrangbestemmelsen i EØS-loven «gir en løsning som fungerer i praksis, men som er prinsipielt diskutabel». Det heter at den omfattende EU/EØS-retten blir plassert inn i det norske regelhierarkiet et sted mellom vanlig lov og Grunnloven.

Forskjell fra Sveits

EU-rettens forrang framfor nasjonale lover er blant de viktigste forskjellene mellom EØS-avtalen og det bilaterale avtaleverket mellom EU og Sveits. Det skriver juristen og EU-rettseksperten Gjermund Mathisen i Nytt Norsk Tidsskrift (2009).

Sveits sa i 1992 nei til å bli med i EØS, og Sveits' tilkynningsform har fra EØS-motstandere blitt framholdt som et alternativ også for Norge.

Mathisen skriver at også Sveits med tida har gått i retning av en mer EØS-liknende tilknytning, og at Sveits på mange områder har et like utstrakt samarbeid med EU som Norge har.

Han mener likevel at det rettslig sett er en vesensforskjell, fordi Sveits i sitt avtaleverk i liten utstrekning har avgitt kompetanse til EU-kommisjonen og EF-domstolen. Det er ikke noe internasjonalt kontrollorgan som kan påtale sveitsiske avtalebrudd, slik overvåkningsorganet Esa og Efta-domstolen kan gjøre ved tvister om Norge følger EØS-avtalen.

alfs@klassekampen.no

Strid om økonomi

Europautredningens leder Fredrik Sejersted ga ved presentasjonen en entusiastisk beskrivelse av hvor godt EØS-avtalen har tjent Norge.

Utvalgets 12 medlemmer avspeiler på ingen måte den breie motstanden mot EU-medlemskap i folket. Overvekten av EU-tilhengere viser seg i mange resonnementer, og ved at SVs Dag Seierstad ofte er eneste dissident.

En viktig dissens finnes i gjennomgangen av EØS-avtalens betydning for norsk økonomi. Ni av de 12 medlemmene mener det er godt faglig grunn-

Dag Seierstad

lag for å anta at EØS-avtalen gjennom perioden 1994–2011 har bidratt på en vesentlig måte til norsk økonomi.

Flertallet advarer særlig mot å avskaffe avtalen: «Det er grunn til å tro at et slikt valg vil være forbundet med stor usikkerhet og betydelige kostnader».

Dag Seierstad gir sammen med den tidligere Senterparti-politikeren Liv Monica Bargem Stubholt og Atlanterhavskomiteens generalsekretær Kate Hansen Bوندt uttrykk for et annet syn.

De mener at det ikke finnes noe entydig forskningsbasert grunnlag for å skille konsekvenser av EØS-avtalen fra andre økonomiske faktorer og utviklingstrekk.

– Hvis tilknytningen til det indre marked hadde vært avgjørende, ville man forventet at utviklingen i mange andre land i EØS-området ville vært tilsvarende sterk, påpeker de tre.